

บทที่ 4 ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการในการส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยท้องถิ่นมีฐานข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นฐานของการสร้างทุนทางสังคมของชุมชนท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาเป็นพลังที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

1. **ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local wisdom)** หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

2. ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

2.1 ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ อย่างเช่น การแนวแผนไทย ดูแลคนพิการ หมอตำแย หมอยาพื้นบ้าน หมอพื้นบ้าน งานจักรสาน ช่างแกะไม้ลาย งานจักรสาน ทอผ้าพื้นบ้าน เป็นต้น

2.2 ด้านความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เช่น หมอสูตรขวัญ ปราชญ์ชาวบ้าน ปราชญ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา หมอเป่าแก้พิษงู เป็นต้น

